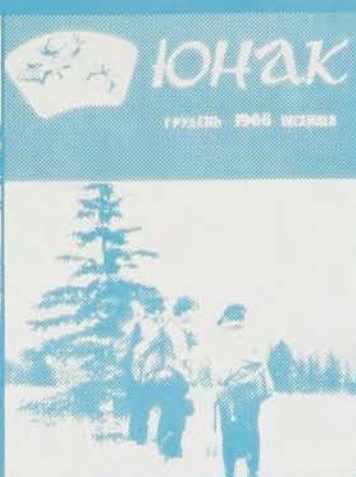
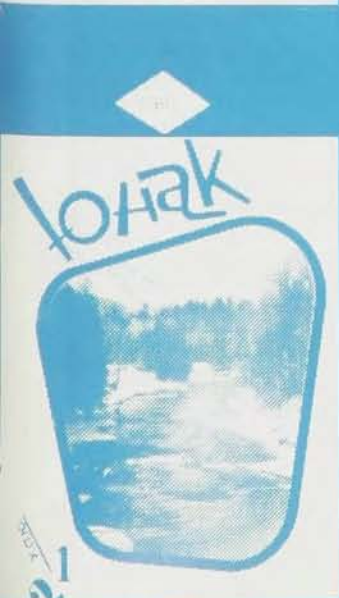
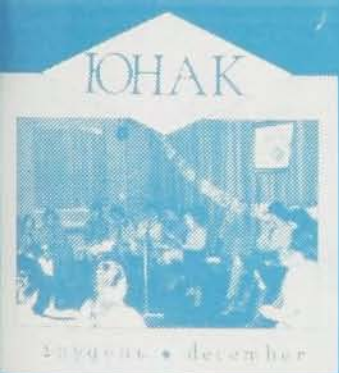
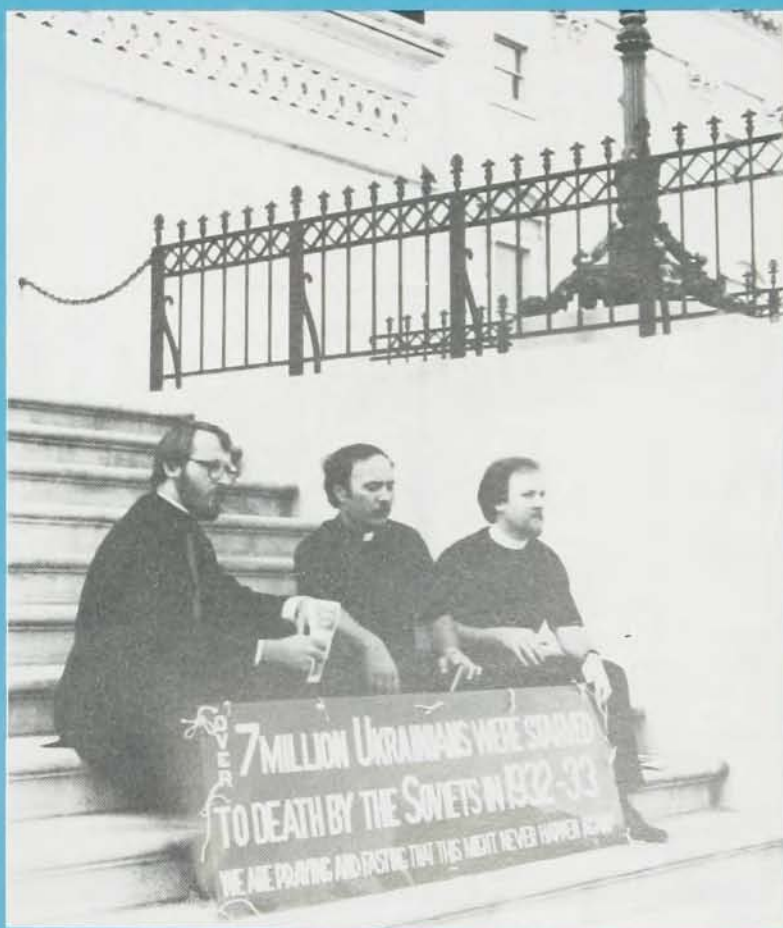

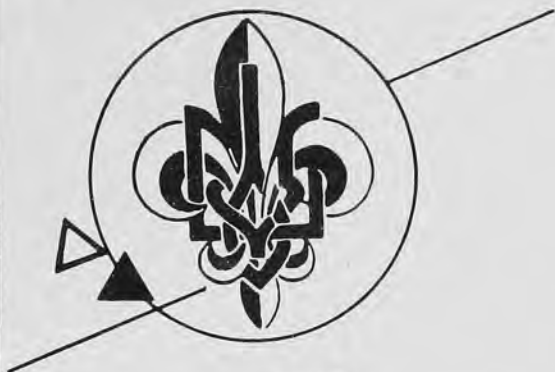
ГРУДЕНЬ - DECEMBER
1983

ЮНАК

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

ЗМІСТ

1 Рік 1933	Зоя Когут
Голод	Богдан Бора
2 Подарунок св. Миколая	Н. Кібець
Дянуємо Подрузі Редакторці	Дирекція ПВ-ва
3 Сучасні визначні Українці: Василь Лев	О. Кузьмович
4 Сотні пластунів взяли участь у меморіальній маніфестації	О. Н.
Треба нам знати: 100-річчя Українського жіночого руху **	
6 Українська мова! Хто я? Так ти!	Л. Хабурський
7 Чому я повинен говорити по-українськи?	Учасники прогулянки в Європі
8 Нова платівка "Дума"	**
9 Молоде перо: Мандрівка по Європі	Т. Калимон
10 Цупке життя (продовження)	В. Кархут
12 Молоде перо: Загублений в окопах	А. Мандзій
14 Колядуємо... Колядки: Небо і земля. Возвеселімся!	**
15 Пластунам на вушко: Виготовляємо прикраси на ялинку	**
16 Словник мудрої голови — словогра ч. 9	А. Вовк
17 З давніх вірувань і чарувань християнської України	Г. Л. Н.
18 Виставка і марні СУФА	**
19 Перший лід	Ю. Гундич
Борисин іде до школи	Бабуня Галя
20 Гумористичні рисунки "Усім учасникам пластунам ЮМПЗ"	О. Ткаченко
21 Хроніка: Датки на прес-фонд; Замість квітів на могили	

● Ілюстрації в цьому числі: Р. Баб'ян, Р. Лісовський, М. Левицький, О. Ткаченко, Л. Темертей, Р. Хабурський, Х. Юрчук.

На обкладинці: Трьох молодих священиків моляться на сходах біля советської амбасаді. Від ліва до права: ст. пл. о. Тарас Лончина, о. Іван Шеп і о. Петро Галадза.

Редагус колегія
Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Дора Горбачевська

пл. сен. Юрій Данилів

ст. пл. Роман Ващук

пл. сен. Тоня Горохович

ст. пл. Олесь Кузишин

ст. пл. Всеволод Онишневич

пл. сен. Олександра Юзенів.

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віну читачів.

ЮНАК

ГРУДЕНЬ 1983

Ч. П. 12 (241) РІК XXI

Інтернаціональне стандартно-серійне число

0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА"

КАНАДА — \$15.00, УСІ ІНШІ КРАЇНИ — 15.00 америнанських доларів.

Ціна одного прим. — \$1.50.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1N2

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ont. M6S 1N2, Canada Canada

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olga Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N. Y., 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Kiev Printers Ltd., 2466 Dundas Street West, Toronto, Ontario, Canada M6P

**В 50-ту РІЧНИЦЮ
ШТУЧНОГО
ГОЛОДУ
В УКРАЇНІ
1932-1933 РОКІВ**

*Тихо на вулицях... Пусто і тихо.
Вікна хатин — наче очі мерців,
Темно стирчать нашорошені стріхи,
Пні без гілок — як в молитві ченці...*

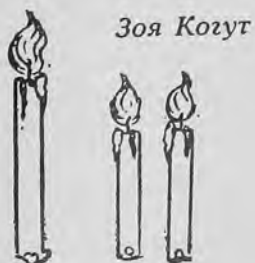
*Тихо в селі... Не ганяються діти,
Мати не кличе. Вози не скриплять.
Сонце шукає когось би загірті,
Вітер шукає — когось наздігнать...*

*Марно шукати... Від хати до хати
Ходить голодний безпомічний жак...
Бачиш: сидить умираюча мати
з вже почорнілим дитям на руках...*

*Хліба благає... І горне до себе
Тіло, яке ще не встигло пожити...
Чим завинили ВОНИ проти Тебе
Боже! За що ЇХ караєш, скажи!*

*Скільки ще з голоду, мук і сваволі
Мають померти, щоб Ти їх почув?
Як нам докликатись ліпшої долі?
Скільки ще треба терпінь і плачу?*

*Чом не караєш,
скажи, винуватих?
Тих, що мордують
невинне життя?
Небо мовчить...
Умираюча мати
Мертве йому
протягає дитя...*

Зоя Когут

ГОЛОД

*Село. Неначе писанка, село.
Квітують верби, пророста зело,
А під плотами ходить дика пустка.
Мов божевільна. З лоба збита хустка.
Імлюю очі-ями затагло.*

*Стоїть на царині старий вітряк,
Немов забутий на шляху жебрак,
Безпомічно до неба звівши руки.
На вигоні не грають діти в цурки,
Ніде не чути голосу собак.*

*До піднебесся дим не в'ється з хат,
Замовкли щебіт і пісні дівчат,
Та й парубки не думають про гулі.
Лиш голосно в садах кують зозулі,
А з клунь забутих сови прокличать.*

*Німа. Голодна. Втома на чолі.
Блукає пустка дика по селі.
У бур'янах лягає спать під тином,
Де мати догоря над мертвим сином,
Худа, чорніша чорної землі.*

*А по дорогах котиться, стриба
Співає реквієм стара гарба
І за село везе шайтанське жниво.
Сатрапів слуги лічать здобич хтиво.
Криваві очі втіха прошиба.
На відшибі, у мертвій тишині,
Скидають трупів, мов опухлі пні,
І знов гарба накульгує сповільна...
Як братський гріб — країна підневільна.
Свічами хиляться воскові дні.*

Богдан Бора

Юнани стоять з афішами в рунах на площі біля пам'ятника Вашингтона

Подарунок св. Миколая

То був чудовий ранок зимового дня 19... року. Сонце щедро світило на засніжену землю. Його проміння, наче материнські обійми підтримували на дусі змучених долею людей.

Сніг виблискував міріадами вогнів, а дерева в білих шатах виглядали наче молода перед шлюбом. Місто Д... виглядало святочно. Вчора цілий день падав сніг і причепував його. Вночі була хуртовина. Стріляли гармати. Рев вітру і стрілен зливалися в один акорд несамовитого виття відьом з „Лисої гори”.

Сьогодні тихо. Наче б то й не було нічого. Лише руїни пригадували про неспокій і невпевнений час.

Сьогодні день Святого Миколая. В кімнаті тепло і затишно. Пахне свіжоспеченими пиріжками. Наталочці так хочеться знати, чи дістане вона подарунок від Св. Миколая „Але де! Маму годі питати. Вона завжди заклопотана, має діла „повні руки”. Приблизь з роботи, треба й дома дещо зробити. Наталочка намагається допомагати мамі, але вона не знає, що після її помочі, мамі подвійна робота...” Як добре, коли ввечері мама візьме Наталочку на коліна і розповідає їй — справжні казочки. Мама часто розказує про тата — Наталочка його не пам’ятає. Де він?... Вже шість літ його нема — так мама казала. А може він неживий?... Чому у мамусі часто червоні очі?...”

Вчора вночі під час хуртовини Наталочці було так страшно, що вона не могла спати. Мама потішаючи її сказала: — „Може Святий Миколай і в таку ніч завітає до нас та й принесе тобі щось... Спи дитинко спокійно!...”

ДЯКУЄМО ПОДРУЗІ РЕДАКТОРЦІ!

Цим числом закінчуємо 20-ий річник “Юнака”. За цей час багато було співпрацівників редакції, багато дописувачів. Передплатники своїми точними виплатами й датками на пресовий фонд забезпечили матеріальну базу журналу.

Однак, відмічуючи 20-річчя появи “Юнака”, не можемо не згадати головного Редактора — пл. сен. Ольги Кузьмович, якої довголітня безкорисна праця і дбайливе піклування допомагали “Юнакові” рости і запевнили його безпереривну появу.

Бажаючи нашій Дорогій Подрузі Ольці багато сили й наснаги до дальшої творчої праці, шлемо їй від усіх читачів “Юнака” наше голосне пластове Дякуємо!

Дирекція Пластового Видавництва

„Цікаво знати — чи був?” Наталочці не лежалося в ліжкові, вона почала одягатися, щоб побігти до „маминоного куточка”.

Нараз з маминоного кутка почувся крик... „Голос наче б то мамусин!... Що трапилось?...” Налякана Наталочка хотіла кинути до мами, але мама бігла до дверей. В дверях стояв високий чоловік, худий, в подертій шинелі. „Хто він?... Чого мама плаче?... Наталочка пильно вдивлялася в обличчя незнайомця, а він у неї.

„Чого він прийшов?... Та й ще плаче?... Маму перелякав... Може голодний?... А мамуся чомусь нічого йому не дає. Вона завжди щось дає бідним,

хоч часом і у самих немає що їсти...”

„Сьогодні пиріжки мамуся пекла ранком” — похвалилася Наталочка.

„Сьогодні Святого Миколая і ми чекаємо на подарунок від нього...” Защебетала вона знову.

Незнайомий усміхнувся. Мама також. Наталочка ще ніколи не бачила такої усмішки у мами. Вона розгублено, нічого не розуміючи дивилася то на маму, то на незнайомця.

„Що йому ще сказати?...”

„Доню, моя маленька дочечко!...” Прошепотів незнайомий — похитнувся і упав непритомний.

Н. Кібець (В.Є.)

Україна 1939 р.

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

**ВАСИЛЬ ЛЕВ — ПРЕЗИДЕНТ
ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ**

Ще у 1982 році засновано в ЗСА католицьку телекомунікаційну мережу, яка в Нью-Йорку передає щоденно сателітом Вестар IV свої передачі до 12-ох телевізійних станцій.

На першого президента цієї телевізійної мережі, яка передає в наймодерніший спосіб Слово Боже, покликано українця та ще до того пластуна інж. Василя Лева. Його обрано з-поміж 200 кандидатів завдяки тому, що він вже до того часу мав великі успіхи у широко відомій сателітній мережі фірми Белл і Говелл.

Від часу заснування цієї католицької телекомунікаційної мережі інж. Василь Лев здобуває щораз нові успіхи.

Одним із них була спеціальна гостина у Папи Івана Павла II, в якій інж. В. Лев та голова Ради Директорів католицької телекомунікаційної мережі єпископ Луїз Е. Желіно інформували Папу про працю цієї нової католицької акції. Папа, який сам подорожує по цілому світі більше як будьякий інший голова Католицької Церкви, виявив велике здуміння для того, так модерного передавання

науки Христової та висловив особливе признание провідникам цієї акції.

Влітку 1983 року інж. Василя Лева, як президента Католицької телекомунікаційної мережі, іменували членом спеціальної дорадчої комісії до Американської ради для відзначення 1983 року, як року світової інформації. З того приводу інж. В. Лев був вже доповідачем на семінарі у Вашингтоні, який приготувала Публічна служба сателітів.

Пл. сен. Василь Лев є довголітнім членом куренів "Лісових Чортів", а його ціла родина також активними пластунами.

Його дружина є членом куреня УПС "Ті, що греблі рвуть", а доні пластували у Пластовій Станції у Вашингтоні, де родина пл. сен. інж. В. Лева перебувала донедавна.

Радіємо великими успіхами нашого Друга на модерному телекомунікаційному полі та тим, що йому доручено такий важливий пост.

О. Кузьмович

Папа Іван Павло II розмовляє з єпископом Е. Желіно й інж. Василем Левом. Фото було поміщене в італійському журналі "Л'Оссерваторе Романо".

**Цьогорічне наше
гасло:**

**„Пластовий
закон -- наш
дороговказ!”**

**Спрямовуймо своє
життя за цим
дороговказом!**

СОТКИ ПЛАСТУНІВ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У МЕМОРІАЛЬНІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ

В днях 1 і 2-го жовтня 1983 року вулиці Вашингтону, столиці ЗСА, заройлися від українців, що з'їхалися з усіх сторін країни, щоб спільно заманіфестувати в столиці держави, що не забули вони про Великий Голод в Україні перед 50-ти роками.

Поміж майже двадцяти тисячами присутніх українців велику й сильну групу творили пластунки і пластуни усіх урядів, що приїхали автобусами з майже усіх осередків, де працює крайнський Пласт. Одні приїхали в суботу, другі в неділю вранці, але всі зустрілися в своїх рядах в одностроях та з прапорами в часі

неділешніх святкувань, спершу на площі біля пам'ятника Вашингтона, а опісля в поході головними вулицями міста, попри Білий Дім аж до приписаної поліцією віддалі від советської амбасди.

Дивлячись на довгі ряди пластунок і пластунів радувалося серце, що було їх так багато, а за обчисленням упорядників маршувало їх понад вісімсот, а біля двісті приїхало без одностроїв. Рядами пластунів захоплювалися не лише українські громадяни, але також чужі глядачі, а призначена до вдержання порядку американська поліція ствердила, що ще ніко-

Тисячі українців з транспарентами на вулицях столиці

ли не бачила стільки гарних дівчат у рядах (це були наші юначки і старші пластунки у своїх

гуцульських китпаях) і не пережила такої здисциплінованої та гідної маніфестації.

Чоло походу пластунок і пластунів шикується до маршу

Продовження на стор. 5 /

**100-РІЧЧЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ЖІНОЧОГО
РУХУ**

Наталя Кобринська

Ділова і почесна президія Жіночого Конгресу в Станиславові приймає дефіляду сільських друннів під час "Свята Селянки", 1934 рік

На 1984 рік припадає, поруч із іншими річницями, також сторіччя постанови першої української жіночої організації у Станиславові на Західніх землях України. Цю першу жіночу організацію очолила Наталя Кобринська, а мала вона назву "Товариство Руських Женщин".

З приводу 100-річчя вже тепер Союз Українок Америки проголосив різні акції, які хоче перевести. Однією з них є перевидання першого збірника жіночих писань п. н. "Перший вінок", що появився у Львові в 1887 році під редакцією Наталії Кобринської, а який тепер вже є бібліографічною рідкістю. Далі плянується видання окремого числа журналу "Наше Життя" у квітні 1984 року, яке буде вповні присвячене століттю українського жіночого руху, і в якому будуть статті, знімки і біографії визначних українських жінок.

Крім того, в часі XX Конференції СУА у травні 1984 року буде виставка рідкісних книжок, жіночої преси й знімок та документів історичного значення, як також будуть виготовлені прозорки до історії українського жіночого руху з відповідним текстом.

Початок на стор. 4

Після закінчення походу пластуни враз із усіма українцями, що були там, перейшли до найкращої концертної зали у Вашингтоні, славного "Кеннеді Центр", де відбувся величний концерт для вшанування сім мільйонів жертв Великого Голоду в Україні. Хоча день був томлячий та не було часу на відпочинок, концерт зробив на усіх присутніх пластунів незабутнє враження. Навіть ті з юнацтва, що звичайно на усіх імперах нудьгують, тим разом зі захопленням говорили про програму концерту, а вже особливо про враження, яке на них зробило відспівання національного гимну трьома злученими хорами та великою симфонічною оркестрою, що супровожала співаків.

Вертаючись пізно вночі автобусами додів, пластуни не переставали говорити, розповідаючи собі про враження пережитого.

А вже здається найбільше мали до розповідання пластуни з пластової станиці в Нью-Йорку, які були в суботу гістьми пластунів з Вашингтону, з їхніми провідниками оглядали місто та були ввечері на спільній вечері і Богослуженні, яке відслужив пластун о. Тарас Лончина.

Гостинність пластунів Вашингтону та їхніх родин, які прийняли нью-йоркчан на нічліг була знову доказом тієї виняткової дружби, яка нав'язується завжди й всюди поміж українськими пластунами, де лише вони не приїдуть та де їх не кине доля.

О. К.

Рисунок ст. пл. Романа Хабурського

Українська мова!

Хто я?

Так ти!

Прочитай мене!

Українська мова — це найбільша проблема в Пласті тут на чужині. На кожному вишколі виховники задумуються над тим як її прищепити своєму новацтву чи юнацтву. "Великі мудрці" видумують різні ігри, конкурси, проекти та інші "фісі-місі", щоб заохотити дітей і молодь вживати українську мову. Опісля ці виховники, спираючи свої голови у долонях питають самі себе — чому їхні спроби не мають успіхів?!

Вони шукають за ключем до великого скарбу по різних закутинах людського розуму. А тим часом цей ключ лежить у їхній кишені.

Що є цей ключ до мови?

Приклад, приклад і ще раз їхній приклад!

На вишколах підкреслюють, що приклад це найкращий і єдиний спосіб виховати молодих. Чи ж не з цієї правди плинуть і оці вияви мудрости нашого народу:

"Яблуко від яблуні далеко не покотиться".

"Яка яблуня, таке й яблуко".

"Який батько, такий і син".

Ці приповідки нам усім знані. Ми любимо їх уживати, критикуючи інших. Але їх правда для нас часто гірка. Як часто ми готові вимагати від себе те, чого вимагаємо від інших. Від іншого легко вимагати української мови. Чому ж ми від себе не вимагаємо її пошани й вжитку в щоденному житті? Чи я при всіх нагодах розмовляю з українцями по-українському?

Щоб намовити друга на якусь дію, щоб переконати його в ідеї, мусимо наперед самі в тому бути переконаними. Від цього походить чар і сила прикладу у вихованні. Коли ми говоримо українською мовою, то цим впливаємо на українське мовлення своїх новаків-юнаків. Незалежно, які часті, які геніяльні були б на-

ші спроби переконування їх про потребу говорити своєю мовою, коли вони почують чужу нашу мову до українця, всі наші спроби тратять свою переконливу силу, позитивного вислідку не буде.

Які гіркі ті політики, що кажуть одне, а роблять друге. Які гіркі наші знайомі, що нас критикують за одне щось, а відвернувшись роблять те саме. А ми, що вимагаємо від інших української мови, а самі її не вживаємо, чи ми не такі ж самі лицеміри й дволичні люди?

На хвилину пригадаймо собі того багатого молодого хлопчину, про якого згадує Святе Письмо. Хвалився він Ісусові, що зберігає всі заповіді Божі. Але засмутився, коли Ісус сказав йому, щоб роздав майно бідним та йшов за Ним і цим він осягнув би царство Боже.

А як ми? Чи ми також сумуємо, коли бачимо єдиний шлях до збереження мови? Правда! Живучи на чужині, нам легше розмовляти по-чужому. Та в додатку суспільний тиск ровесників робить українську мову не модною. А хто є будівниками великих ідей? Чи ті, які йдуть сліпо за іншими? Чи, навпаки, ті, що сміливо ступають на твердий, часто непопулярний шлях?

Нам тепер тяжко розмовляти по-українському. Але, щоб привикнути, треба той перший тяжкий крок зробити. Раз привикнемо по-українськи говорити, стане нам, напевно, легше й свобідніше, а від того нам буде й радісно, легко на душі.

Коли з наших уст плистиме українська мова з переконання про її цінну, красу, щойно тоді зможемо її успішно почати плекати серед наших новаків/-ок і юнаків/-ок.

Про це з таким болем писав Шевченко до своїх сучасників (і до нас також!):

Розкүйтеся, братайтеся!

У чужому краю

Не шукайте, не питайте

Того, що немає

І на небі, а не тільки

На чужому полі.

В своїй хаті — своя правда

І сила і воля.

Любомир Хабурський

Чому я повинен говорити

Учасники мандрівки по Європі зобов'язалися розмовляти тільки українською мовою. Коли забували про цю обіцянку, їх упоминали, а навіть карали... Мусіли написати свої думки — чому вони повинні між собою говорити своєю рідною мовою? Ці роздуми юнацтва про мову цікаві! Прочитайте!

Я повинен говорити по-українському, бо я є українець й це є моя рідна мова. Ця прогулянка є українська пластова мандрівка, і як пластун ми повинні розмовляти поміж собою своєю мовою.

Коли ми йдемо вулицями чужого міста, коли говоримо по-українськи, всі знають, що ми не є англіїці. Люди часто питають — якою мовою ми говоримо. Це для нас нагода щось сказати про українців.

Наші діди й прадіди боролися за те, щоб була вільною Україна. Тепер на еміграції ми повинні дотримуватися українських традицій й спеціально треба зберігати нашу рідну українську мову.

Орест Бабій, Канада

Я повинен вживати українську мову, бо я українець. Вона є моєю рідною мовою. Говорити треба своєю мовою, бо наші батьки походять з України. Це наш обов'язок дбати про добру славу українців. Якщо ми не будемо вживати української мови, ми забудемо, що Україна в неволі, що їй треба допомагати. А також треба говорити українською мовою нам на мандрівці по Європі, бо це подорож українських пластунів. Якщо ми забудемо українську мову, ми не будемо розуміти інших українців. Па! па! Добраніч!

Олег Росляк, Едмонтон, Канада

Я повинен говорити по-українському не тільки тому, що подруга мені погрозила, що буду покараний, але тому, що це мій національний обов'язок.

Україна — це дуже багата країна, але вона поневолена Москвою. Коли говорю українською мовою, помагаю Україні, бо сам не стаю чужим для неї.

по-українськи?

Теж треба говорити своєю мовою на те, щоб всі чужинці могли мене запитатися, якою це гарною мовою я говорю? Я б потім міг розповідати про Україну. Коли говоримо по-українськи, показуємо пошану для свого народу. Треба говорити своєю мовою, бо цього вимагає пластовий закон — він каже "пластун любить Бога і Україну". А також, коли не слухаю подруг, не слухаю старших — це показує, що мої батьки не навчили мене шанувати старших. А це гріх. Треба говорити по-українськи, щоб наша культура не занепадала, щоб мова не пропала. Коли не говоримо нею, то можна думати, що ми якісь залякані боягузи. А були в нас герої, які воліли смерть, ніж зробити так, як вимагав від них ворог — забути все українське й стати іншим, ніж хтось народився.

Треба говорити своєю рідною мовою ще й тому, щоб вміти мову, щоб могли передати її свої мдіям.

Я знаю, що тепер напевно я буду говорити не 100% добре по-українському, то хоч 59% ліпше моєю мовою. І це буде не тільки мій "заробіток", моє добро, але добро всієї України. Бо я дам моїм батькам гордість. І коли повернуся з ЮМПЗ, буду чистою українською мовою говорити, а не якось помішаною на півмовою.

Ми переїдемо мешкати до Джорджія й я не можу ходити до української школи, але я буду розмовляти по-українськи. І хоч я не маю бомби, але я зможу боронити свою Україну мовою. Мова знищить ворогів більше, ніж танки.

Я не можу придумати більше причин — чому я повинен говорити по-українськи, але я

знаю, що це є мій дуже важливий обов'язок. Мені потрібно української мови.

П.С. Кожний раз, як я буду говорити по-українськи, я виграю війну проти ворога, який хоче знищити українців. І кожний раз, як я не буду дбати про мову, — виграє ворог. По-друга ще не прийшла, тому я ще пишу одне речення: "Я буду говорити по-українськи" поки вона не прийде.

Орест Л

ЧОМУ Я ПОВИННА ГОВОРИТИ ПО-УКРАЇНСЬКОМУ?

Я не говорю по-українськи, бо мені тяжко часами висловитись українською мовою. Мені набагато легше щось сказати по-англійськи, ніж по-українськи. Та я справді пробую. Моя друга причина — це моя найбільша проблема. У школі я постійно розмовляю по-англійськи, а єдина нагода розмовляти мені по-українськи є розмова дома з мамою або з татом. І щоб вживати українську мову — буває досить рідко, а деколи тільки один раз на тиждень — тоді, коли я є в українській школі чи в Пласті.

Бачу, що 98% я говорю по-англійськи і мені дуже тяжко говорити по-українськи, а ще тяжче привикнути пам'ятати, що треба розмовляти між собою своєю мовою.

Остання причина, що відвертає мене від української мови, це те, що коли хтось звертається по-англійськи, навіть, якщо я відповідаю по-українськи — це не є так легко пам'ятати про це й стриматися від англійської мови, коли всі інші говорять цією мовою.

Мелася Стецура, Нью Йорк

Ми завжди повинні говорити по-українськи. Як не будемо між собою говорити своєю мовою, то через кілька років почнемо забувати мову цілком. А якщо не будемо вміти добре говорити, то не зможемо навчити наших дітей української мови.

Коли ж нас старші просять, щоб ми говорили українською мовою, ми повинні це робити, хоч нам і тяжко не раз це робити. Ми повинні одне одному пригадувати. Це я думаю один з способів, щоб ми звали шанувати свою мову. Коли йдемо до школи й з іншими товаришками говорити будемо по-англійськи, то це нормальне. Коли ж ми є в таборі, це найліпший час привикати до своєї мови. Я це знаю по собі — мені стає важче і важче говорити по-українськи, бо більше часу перебуваю з такими, що говорять по-англійськи.

Я розумію також, що подругам і друзям вже неприємно постійно нам пригадувати, щоб ми говорили між собою українською мовою. І кара моя, на жаль, була справедлива. Сподіваюсь, що це мене навчить слухати подруг, і я добре це розумію сама без пригадування, що я повинна говорити з українцями по-українськи.

пл. уч. Наталя Калимон, Торонто

НОВА ПЛАТІВКА

ДУМА

"ДУМА" —
УКРАЇНСЬКІ
ПІСНІ

Василь Мельничин відомий наш оперовий і концертний тенор, наспівав нову платівку українських народних пісень при акомпаніменті своєї дочки Андріани.

Програма пісень на платівці майже повністю повторена з концерту, який відбувся в Університеті Бавлінг Грін в Кентакі з великим успіхом.

Андріана є старшою пластункою, належить до колекції "Нові Обрії" в Детройті, студіює економію й піано. Вже кілька років акомпанює батькові на концертах.

Платівку можна замовляти на адресі:
703 Raven Crest, Frankfort, K.Y. 40601

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
REALTOR — INSURANCE BROKER

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
3359 Bloor St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666

INSURANCE:
2184-C Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5666

Мандрівка по Європі — скільки там чудес!...

Альпи! Ці гори люблять люди, вони не можуть перестати розповідати, які вони чудові. На жаль, я не мав нагоди ходити багато по тих чудесних місцях цього літа під час ЮМПЗ.

Але я був учасником дводенної прогулянки, на яку вибралися у числі 35 осіб (юначки й юнаки) з повними наплечниками та різними туристичними манатками (апарати, окуляри проти сонця тощо), щоб побачити Альпи. Наш автобус скинув нас на долині Гондоли біля Кенігзе й ціла група "Үх!-кала та Ох!-кала", коли побачила чудесний краєвид. Але ця краса дуже скоро згубилася, бо ми вирушили на "коротеньку", за висловами нашого провідника Марка Горбача, мандрівку до гостинниці, що була вище на горі. Наша мандрівка мала тривати лиш 2 і пів-години, так принаймні було написано на таблиці біля стежки. Чого таблиця не каже — є те, що 2 з половиною години є для загартованого альпініста німця, а не для молодих недосвідчених юнаків з наплечниками.

П'ять годин пізніше ми всі прибули до гостинниці дуже втомлені мандрівкою по стежці, по якій ми спиналися все вгору та вгору так, як менше-більше буває, на тім самім рівні що й сходи в наших хатах. Але ми зайшли. Тут очарувала нас краса знову. З цього місця наша група взяла близько 100 знімок. Ми зайшли до гостинниці. Тут мусіли скидати черевки, щоб зайти до їдальні та до інших кімнат. Вечеря була незрівняна. Але може ми всі були такі голодні, що не могли розпізнати — що було добре, а що недобре.

По вечері ми всі трохи співали в їдальні, а потім пішли спати. Спання було невідгідне, бо всі спали в одній кімнаті на чотирьох ліжках по 10 людей.

Вранці нам сказали, що останнього вечора було страшно зимно. Після сніданку ми вилізли на самий верх гори, потім обідали, оглядали краєвид (з гори можна було бачити міста Австрії), так як скрізь, брали знімки.

Під час мандрівки назад ми пішли 2-3 км поза трасу, щоб тільки побачити едельвайс — чудесну квітку Альп, квітку ломикамінь, національну квітку Австрії. Дикі кози постійно бігали біля нашої групи, але не далися, щоб їх схопити на знімок. Сходити з гори не було так легко, як люди думають, бо ноги хочуть іти, а розум постійно їх стримує.

Альпи в онолиці Берхтесгадену.

Учасники прогулянки оглядають дива гірської природи

Нарешті ми зійшли й тоді гукали до нашого шофера "Альдо", що чекав на нас із своєю дружиною.

Під час дороги назад в автобусі було так тихо, що можна було чути як голка падала на землю. Але, коли приїхали назад до табору, всі збудились і бігли до кухні, бо були дуже голодні. Ми не їли пів дня.

Навіть у трудах під час мандрівки, я думаю, що всі ми на прогулянці провели дуже гарно час. Був чудовий краєвид (на жаль, мій апарат зіпсувався і мої знімки не вийшли!), але ті гори завжди будуть на знімці у моїй пам'яті.

пл. розв. Тарас Калимон, Торонто

В. Кархун

ЖЖЖЖЖ

II. З ВАТАГОЮ

Гав-гуу! Вовки! вже ліс шумить,
Крізь гилля розсвіт загляда;
З'яснів обрій, роса тремтить,
Вітрець вже мряки розганя!

(Дрот: Порання пісня "Вовків").

I.

Зірвався і два дні шалів вітер. Дерева хилили додолу, термосив ними в бориканні, глушив шум Лімниці. Понад рікою, у чагарниках вільшини, бушував поміж безлистим її віттям; підривався вгору й перескакуючи понад чубами дерев, гнав, поспішаючи верхами вдаль.

В самому лісі було тихо. Із верховіття вниз спливало ридання осіннього вітру й тонуло між стовбурами гордих лісових велетнів.

Темне, хмарне небо чимраз то ближче налягало грудьми на ліс, здавлювало вітер. Притолочений вагою хмар, ліс задержав у собі віддих. Враз із полекшою відітхнув: під хмарами вирилося безліч тендітних білих метеликів, що підлітали вгору й униз, закружляли над лісом і спровола стали злітати й застелювати собою землю.

Ввечері виповз Вовчик з лігва. Сніг вже не падав. Небо протерлося, білу палому гартував приморозок.

Вовчик стояв очарований. Низькі смерічки молодняку надягли на темну зелень кріслатого гілля білий кожух і наче одуті понашорошувались. Низом, кожну заскалубину, кожний вистаючий камінець, корінь — зарівняла, виглядила біла речовина, що під подихом ставала крапельками роси на волосинках його пащі.

Вовчик наслухував. Із далі, на чистий хрусталь різкого, морозного повітря, канув згук. По неторканій пороші гнало дев'ять темних тіней. Їх біг легкий, погойдливий у крижах. Дев'ять тіней, здавалося, так і пливло по білій поверхні. Ось передовик зупинився, щось нюшить. І враз ізлетіли в хрустальне повітря меланхолійно-тужні тони, закінчені бадьорим ловецьким покликом вовчої ватаги на тропі.

Ватажкові, старому одноокому вовкові Сіроманцеві, пригоди життя позначилися на шку-

рі неодним шрамом. Око втратив від стрілу шротом, між ребрами сиділа вросла в кість олов'яна куля. На передній правій лабі бракувало двох пальців, відчикрижив їх капкан; над карком прозирала з гущі сіро-рудавих кудлів — лисина, завбільшки на людську долоню (це пам'ятка після смертельного двобою за самицю...).

Мав п'ятнадцятий рік життя. Чотирнадцять років зумів уникати смерті. Мало його ровесників дожило того віку. Вроджена його проворність продовж років доповнилася багатим досвідом. Та не лиш їм завдячував те, що виносив життя з зустрічі з людиною. Не раз і не двічі вдержала його при житті предивна живучість прегарно збудованого, жилявого, худого тіла, що гоїло такі рани, від яких не один його побратим віддав шкуру.

Сіроманець біг попереду ватаги. За ним сунула його самиця, довга, в'юнка, з чорним полиском бурого кожуха — вовчиця Люта. Третій біг химерний вовк, з м'язами, що при кожному руху випиналися з-під скуйовдженої, кошлатої шерsti вузлуватими посторонками. Цей, понад пересічну міру витривалий, амбітний, запеклий вовк звався Неситий. Дальше без устійненого порядку бігла решта ватаги, наприкінці — Вовчик.

Ватага окружила підковою й повалила на узліссі старого сернюка. Сіроманець, дочекавшись пригожої хвилини, з вправою скочив сернюкові до горла й одним стиском сталевих щелепів прокусив горлянку й бючку. Майже одночасно Люта з одного боку й Неситий з другого підтяли сухожилля в передніх ногах сернюка. З зойком конання, що струснув мертвою сніжною тишею, сернюк зник під кубловищем вовків. Вони з гарчанням вжерлися в живе, тремке ще тіло й миттю почали його дерти торощити кості й паювати. І не минуло пів години, як на узліссі осталися тільки клапті пошматованої шкури, жмути шерsti, кров'ю

збризканий, столочений сніг і ті рештки з сернюка, що їх не далось пожерти.

І знову в погоні за здобиччю, в чисту хрусталь висот злинув ловецький поклик переможної ватаги Сіроманця.

Вовки гнали вихром. Сернюк лише загострив їм апетит. В очах жевріла жадоба крови, ловецький пал. Великий, та ще досить молодий вовк Кудлач, що біг досі четвертим, порівнявся з Лютою. Хапливо облизуючи пащеку, клацнув Лютий зубами над самим вухом, мов каскетами стрілив. Люта негайно притяла йому клеваками, що аж шерсть нахаби сипнула їй із кривавої пащеки.

Від крові вовки мов оп'яніли. З язиків спливали краплями слина.

Неситий приостався позаду. Поволі став доганяти ватагу. Його чвал, хоч не так граціозно плавкий, як у решти вовків, а якийсь поривчастий, хапливий, негармонійний, був проте швидший за чвал решти вовків. Перегнав їх по черзі одного за одним й опинився за Лютою. Почуття сили поносило його, розсаджувало м'язні.

З розгону наскочив ззаду на Сіроманця й наглим ударом пліч збив його з ніг. Сіроманець остерегаючи, гавкнув. Та Неситий в палкому оп'янінні, не чекаючи зачіпки, скочив Сіроманцеві до горла. Перечислився. Раз і другий дістав іклами доброго прочухана від старого грача.

Нарешті сталося те, на що довго чекала ватага, чого сподівався Сіроманець, прочувуючи в Неситому суперника. Сталося нагло й без остережень. Чвал цілої громади на мить припинився. Наїжені, з головою втупленою між лопатки, стали проти себе два супротивники. Зза чорнозубкової лінії, стягнених гримасою люті губ — лискали могутні ікли. Неситий з ненависти аж скавулів, слина тягучими нитками стікала йому з пащеки. Поволі, з понурею вниз головою, почав заходити Сіроманця від сліпого ока. Та Сіроманець вмить схопився

на тактиці ворога. Легко повертаючись за ним, слідкував за кожним рухом — і в хвилині, коли Неситий найменше того сподівався, нечайно скочив. У зуби попалася йому передня лаба Неситого. Захрупіла в міцних щелепах кість. В ту ж мить Неситий сягнув Сіроманцеві зубами до горла. Та Сіроманець пустив лабу й відскочив, пащека Неситого замкнулася на порожнечі.

Сіроманець кутом ока позирнув на ватагу. Здавалося, цілком безпристрасні, з висолопленими язиками, сиділи вовки вкруг. Хоч як підступно й не по лицарськи напав Неситий на їх ватажку, проте ніхто не вважав за свій обов'язок поспішати йому з відсіччю. Це ж ішов розрахунок між Неситим і Сіроманцем, боротьба за провід ватагою. Вони ждали, поки не повалить один одного, щоб тоді перерішити долю переможеного.

Та запал Неситого так само швидко, як загорівся, так само швидко погас. Десь ділася його задержуватість, почуття непереможної сили, остався лише нестерпний біль у прокушеній лабі. Вже не нападав. Знав, що його чекає. Чекав зрезигнований на атаку Сіроманця, готовий дорого продати своє життя.

Та Сіроманець не заатакував. Він зневажливо повернувся до ворога спиною і побіг вскож непозначеним ще, білим шляхом. Відбіг і кинув з могутньої горлянки в тишу причаєних верхів ловецький поклик вовчої громади. Перша підірвалася Люта, за нею решта вовків; на самім кінці біг, шкутильгаючи Неситий.

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303

ЗАГУБЛЕНИЙ В ОКОПАХ

(Пригода пластуна-сноба в Європі)

Пластуни з Торонта, Детройту, Вінніпегу та Ст. Кетерінс з'їхалися до Торонта, щоб тут розпочати спільну прогулянку до Європи на ЮМПЗ. Ми прилетіли до Амстердаму 6-го серпня 1983 р., побули там три дні, а відтак поїхали автобусом до Ротенбургу біля Мюнхену, де перебули тиждень. У суботу по обіді ми поїхали на ЮМПЗ, де зустріли вже пластунів з Великобританії, Німеччини, Бельгії, Франції, Аргентини та Австралії. ЮМПЗ тривала вісім днів. Після закінчення ми поїхали до Меквіл-лер до пл. сен. о. Когута на відпочинок. Два дні відпочинку, миття і ми готові до виїзду на нашу останню гостину в Парижі.

Наша пластова група вирушила в дорогу до Парижа 24-го серпня 1983 р. День був соняшний та теплий. Ми скоро повставали, поснідали, отець Когут поблагословив нас на дорогу й ми швидко напакували автобус нашими речами. Ми попрощали отця Когута та сестер і вже о год. 9:00 були в дорозі. О год. 12:30 ми в'їхали до містечка Верден. Тут у 1916 році німці пробували зруйнувати французьку лінію, але це їм не вдалося. Від лютого до листопада 940,000 вояків згинувло в цих битвах. Друг Даревич запровадив нас перше до одного музею. Там була зброя, однострої, артилерія та навіть один канон з битви. Після оглядин музею ми всі всіли на автобус та поїхали на воєнний цвинтар. На тому цвинтарі були поховані лише французькі вояки. Тут двох юнаків з нашої прогулянки спізнилося та не повернулися на час на автобус. Друг Даревич звернув нам увагу, щоб ми не спізнилися поки ми висіли біля пам'ятника, а далі друг Даревич попровадив нас дорогою попри цвинтар літунів та там, де були колись окопи. Я ішов з одним товаришем та оглядав діри, які колись поробили гармати.

Коли я оглядав цікаві речі, та вкінці обернувся, то мій товариш зник. Вибіг я на дорогу, а там уже нікого немає. Кричу, ніхто не відповідає. Біжу на місце, де скинув нас автобус, але там також нікого не було. Іду назад на місце, звідки я прийшов, але даремно, я самий. Поволі вертаюся туди, де останньо бачив товаришів, але й там нікого не знайшов. Я рі-

шив чекати на тому місці переконаний, що товариші завважать, що мене немає і прийдуть по мене. Але по годині мені того було досить. Хоча не знаю французької мови, але пробую говорити до людей. Не виходить. Стрічаю один автобус скавтів з Африки, вони радять чекати. Я дійшов до цвинтаря, шукаю поліції. Кажу кілька слів по французьки (я знаю лише сім...) та вони дивляться на мене. Пробую говорити по українськи, шкрабаються в голови, по англійськи, вони відвертаються від мене, по німецьки, вони ідуть собі геть.

Нема що, починаю йти пішки до міста. Вжедесь 3-тя год. по полудні, а я все ще іду та трохи змучений. Сів я собі на камінь при дорозі, аж пристає авто. Виходить з нього дівчина і питається по англійськи, що зле зі мною.

пл. сноб.Адріан Мандзії в окопах у Франції

Я розповів їй мою історію, а вона каже, що візьме мене до свого батька. Вона студіювала компютери в ЗСА й тому знає мову. П'ять хвилин пізніше ми приїжджаємо на сільське подвір'я і моя нова знайома говорить з татом. Він обіцяє їй завести мене до американських вояків, що їх її тато бачив. Дівчинна поїхала далі до праці, а її батько приготував візок на двох колесах, запряжений буюком, а на візку повно соломи й гною. Їдемо п'ять миль на годину і за 20 хвилин бачу двох американських вояків з "джіпом". Француз мене випускає та стоїть збоку. Я вияснюю воякам, що сталося і один з них обіцяє мене завести так, щоб я найшов поміч. Іду з ним до американського туристичного сектора.

Там знайшов я одну родину з Англії і вони запізнали мене з їхньою провідницею, яка обіцяла завести мене до міста, до туристичного бюро.

В туристичному бюро застали ми двох пань та секретарку. Довго вони працювали для ме-

не, видзвонювали на поліцію, до Парижа, до американської амбасаді і до референта американців в Європі. По пів години вони сказали, що найшли мою групу. Ще пару хвилин і вони дістали на мій паспорт квиток на поїзд до Парижа. Родина з Англії дала мені їсти на дорогу, я попрощався та пішов на двірець.

Перший поїзд був 2-гої класи та досить чистий. В ньому я запізнав одного французького вояка, що їхав на пару днів додому, а потім до Чед. Ми поділилися їдою та він запросив мене переспати у нього, а на другий день його мама була б мене взяла до Парижа. Але

я подякував, бо на мене чекали в Парижі. Я пересів до іншого поїзду, який був далеко чистіший як попередній. Коли прийшов кондуктор по білеті, показалося, що я маю квиток на другу класу, а то була перша, я мусів доплатити кілька франків, але було варто. Десь біля 11:00 ввечері поїзд сповільняє їзду, всюди темно, порожні фабрики. Поїзд стає та я виходжу. Переді мною стояв друг Роман Ващук. Моя подорож закінчилася.

Тиждень я побув ще в Парижі, але повернувся додому вже без жодних пригод.

пл. скоб Адриян Мандзії Рочестер

**З ВЕСІЛЛЯ
НА ПРЕС-ФОНД
"ЮНАКА"**

**Євгенія і Зенон Доманчуки в день вінчання 18 червня
1983 року**

18 червня 1983 р. в Монреалі повінчалися активні члени двох молодіжних організацій — сумівець Зенон Доманчук і пластунка Євгенія Якимець. Їхнє вінчання відбулося в церкві Успіння Божої Матері, а весілля — в Домі Молоді. З цієї нагоди весільні гості понертували на прес-фонд "Юнака" 50 дол.

Молодій парі бажаємо багато щастя й радості на новій дорозі життя!

**Вступайте в члени забезпечено-допомогової
братської установи в США і Канади**

УКРАЇНСЬКОГО БРАТСЬКОГО СОЮЗУ
(нолись УРС)

УБС: має 14 клас модерного забезпечення;

- видає тижневик "Народня Воля" і англомовний журнал "Форум";
- веде відпочинкову оселю, культурно-спортовий молодечий осередок "Верховина" в Глен Спей, Н. Й.;
- розділяє стипендії студіюючій молоді.

440 Wyoming Ave., SCRANTON, Pa., 18503 USA

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА
в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ**
та
- приймає **ОЩАДНОСТІ**.
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6J 1N2, Canada

Phone: 769-9998

**Пластуні і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

КОЛЯДУЄМО...

Як кожного року, так і тепер, вже в грудні час пригадати собі усі наші колядки, які будемо співати чи то дома, чи колядуючи в гурті пластунів.

Завважуємо, що пластова молодь дуже часто не знає навіть зовсім простих колядок і щедрівок за винятком "Бог предвічний", тому подаємо слова й ноти до двох колядок, які можуть пригодитися нашим читачам.

НЕБО І ЗЕМЛЯ

Два голоси Коляда

І НЕ - БО І ЗЕМ - ЛЯ, НЕ - БО І ЗЕМ - ЛЯ НИ - НІ ТОР - ЖЕ - СТВІ - ЮТЬ,
АН - ГЕ - ЛИ Й ЛЮ - ДИ, АН - ГЕ - ЛИ Й ЛЮ - ДИ ВЕ - СЕ - ЛО ПРАЗ - НУ - ЮТЬ.
ХРИ - СТОС РО - ДИВ - СЯ, БОГ ВО - ПЛО - ТИВ - СЯ, АН - ГЕ - ЛИ СПІ - ВА - ЮТЬ, ЦА - РЯ ВИ - ТА - ЮТЬ,
ПО - КЛІН ВІД - ДА - ЮТЬ, ПА - СТИ - РІ - Є ГРА - ЮТЬ, ЧУ - ДО, ЧУ - ДО ПО - ВІ - ДА - ЮТЬ.

Небо і земля, небо і земля нині торжествують,
Ангели й люди, ангели й люди весело празнують —
Христос родився, Бог воплотився, ангели співають,
Царя вітають, поклін віддають, пастиріє грають,
Чудо, чудо повідають.

Во Вифлеємі, во Вифлеємі весела новина:
Пречиста Діва, Пречиста Діва породила сина!
Христос родився, Бог воплотився,
Ангели співають, Царя вітають,
Поклін віддають, пастиріє грають,
Чудо, чудо повідають.

ВОЗВЕСЕЛІМСЯ!

Allegretto
Досить жваво
Piano *mf*

ВОЗВЕСЕЛІМСЯ КОЛЯДА

І ВОЗ - ВЕ - СЕ - ЛІМ - СЯ ВСІ РА - ЗОМ НИ - НІ, ХРИ - СТОС РО - ДИВ - СЯ В БІД - НІЙ ЯС - КІ - НІ, ПО - СЛА - НИМ ВІ - КОМ СТАВ ЧО - ЛО - ВІ - КОМ, ВСІ У - ТІ - ШАЙ - ТЕСЬ НА ЗЕМ - ЛІ.

Досить жваво Коляда

Возвеселімся всі разом нині,
Христос родився в бідній ясині.
Посліднім віном став чоловіком,
Всі утішайтесь на землі.

Всі утішайтесь на землі нині,
Хвалу віддайте Божій Дитині!
В цім Божім Домі, Христу малому,
Котрий увесь світ відкупив.

Пісні співаймо звучно та мило,
І торжествуймо всі разом щиро!
"Слава во вишніх, а мир для нижніх"
Весело світу голосім!

МЛАСТУНКАМ НА ВУШКО

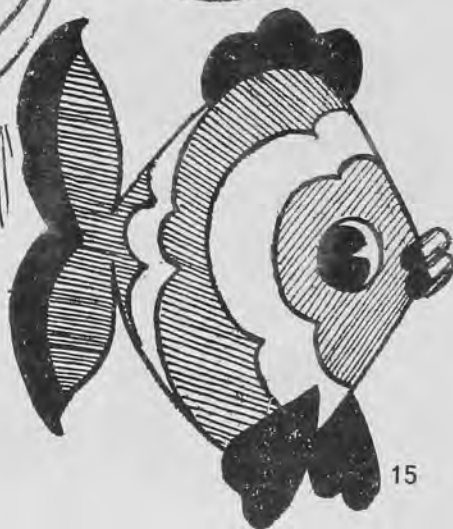
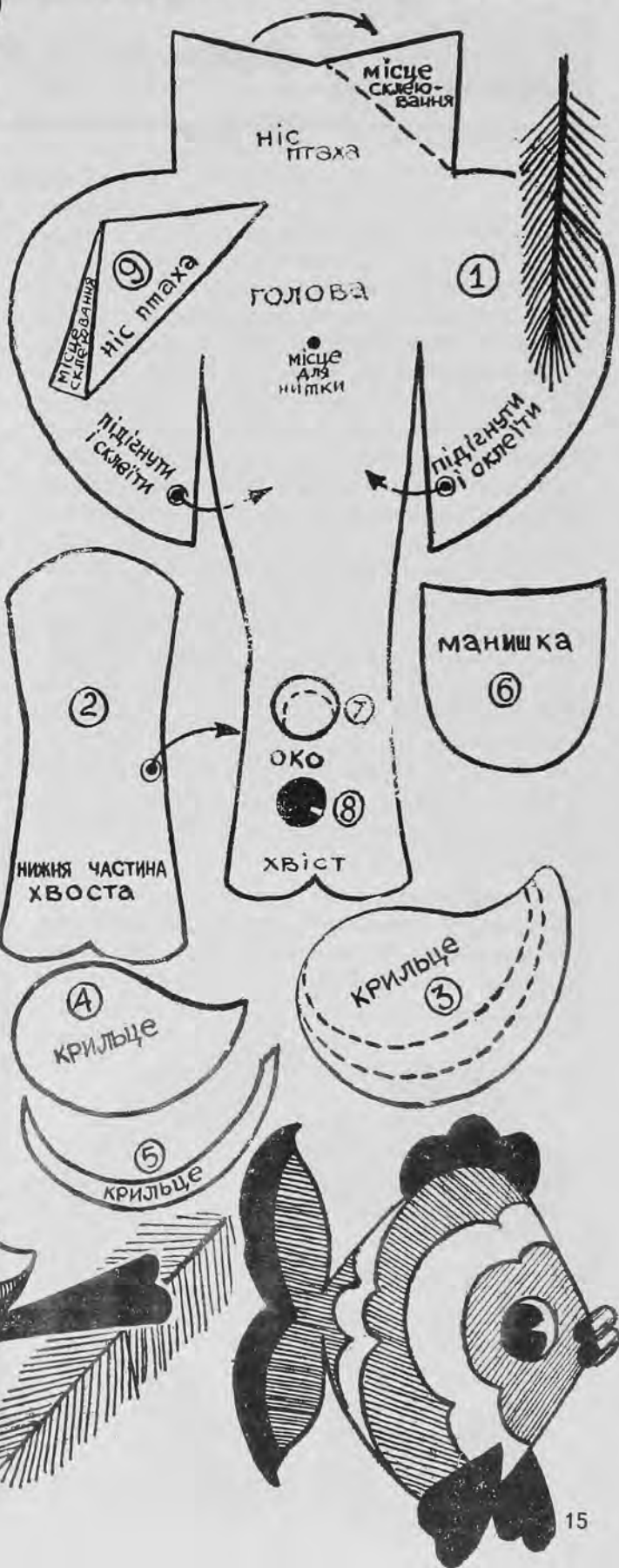
ВИГОТОВЛЯЄМО ПРИКРАСИ НА ЯЛИНКУ

Здається, що на наших поселеннях тут у діяспорі тільки ми українці вміємо уживати до прикрас на ялинку шкаралупки з яєць. Принайменше не бачила я в численних журналах, що подають спосіб підготовки та роблення різних різдвяних прикрас, досі ні разу таких саме різноманітних прикрас, в яких головним матеріалом є шкаралупки яєць, як саме є це у нас.

Ось тут подаю вам знова кілька різних способів, в яких можете знайти ідеї як робити людські обличчя, пташок, рибок і т. п. на лупинках з яєць. До всіх тих прикрас треба, розуміється, мати шкаралупки з великих яєць, а крім того, кольоровий папір, добрий клей і ножиці та еwentуально фарби для намалювання подробиць на шкаралупках. Для тих частин, що на рисунках показують закрученнями, як наприклад, волосся чи хвостики, уживати таких стрічок, як до пакування подарунків, бо вони легко закручуються.

Подаємо точний модель, як зробити пташку. Вирізвавши усі частини після поданої форми, треба їх склеїти там, де подано, а відтак ніс, голову й хвіст приклеїти до шкаралупки яйця. З білого паперу витяти спідню частину хвоста (ч. 2) і підклеїти до шкаралупки й верхньої частини. Під дзьобом підклеїти ч. 6. Крильця (3, 4, 5) зробити з яскравого паперу, а дзьоб (9) — з жовтого. Очі (7 і 8) з білого і чорного паперу, або намальовані фарбами. Ніс, голова і хвіст повинні бути темносині, а крильця різнокольорові.

Не забути встромити нитку (на ч. 1 місце витяте для нитки) з вузликом для повішення пташки на ялинці.

СЛОВНИК МУДРОЇ ГОЛОВИ

А. Вовк

СЛОВОГРА

(Мовна гра для науки й розваги)

(Гра ч. 9)

Сьогоднішня словогра, що стосується — НАЗВ ДЕРЕВ, це третя тематична гра серії. Назви ЧАСТИНИ ЛЮДСЬКОГО ТІЛА були предметом гри ч. 7 ("Юнак" за вересень 1982), а НАЗВИ ТВАРИН гри ч. 8 (листопад 1982).

До кожної української назви з першого списку (12 назв) підшукай відповідну англійську назву з другого списку (18 назв). Відповіді з поясненнями будуть надруковані в черговому числі.

Точкування: правильна відповідь — 2 точки, неправильна — мінус одна точка, брак відповіді — 0 точок. (Отже ліпше не вгадуї, якщо не знаєш). Виграє той, хто має найбільше точок. Скільки здобутих точок можна також висловити як відсоток найбільшої можливої кількості точок ($12 \times 2 = 24$). Наприклад, грач, що здобув 18 точок, має $18/24 \times 100 = 75\%$ можливих точок. Вислід нижче 50% показує на незадовільне знання теми, а 90% чи вище на дуже добре.

Українські назви

1. верба; 2. береза; 3. клен; 4. липа; 5. дуб;
6. ясен, яшень; 7. сосна; 8. тополя; 9. вишня;
10. смерека; 11. черешня; 12. каштан.

Англійські назви

A. maple; B. linden; C. pine; D. oak; E. hemlock;
F. poplar; G. birch; H. cherry; I. spruce; J. sycamore;
K. willow; L. fir; M. sour cherry N. elm; O. ash tree;
P. hickory; R. plane tree; S. chestnut.

(Із кожної з трьох досі використаних тем плануємо в майбутньому дати ще по одній словогри. Автор хотів би почути відгуки і побажання щодо тематичних та загальних словогор. Це дозволить йому краще їх достосувати до потреб і зацікавлень юнацтва).

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

"САМОПОМІЧ"

І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ "САМОПОМІЧ"

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙКУ —

запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.

Години урядування: понеділки і п'ятниці

від год. 6-ої до 9-ої вечора;

середа від год. 9-ої до 12-ої перед полуднем.

- Кредитова Кооператива в Пассейку платить 7% дивіденди від ощадностей — нараховуємо чвертьрічно.
- Студентські позички — до сплати після закінчення студій.
- Позички на авто та всякі потреби домашнього вжитку.
- Безплатне для членів життєве забезпечення ощадностей до висоти \$2,000 і позичок до висоти \$10,000.
- Сертифікати за високим oprocentуванням.
- Федеральне забезпечення членських уділів до висоти \$100,000 на одного члена.

Вступайте в члени в годинах урядування
в домівці кооперативи.

229 Говп Авеню * Пассейн, Н. Дж. * Тел.: (201) 473-5965

З ДАВНІХ ВІРУВАНЬ І ЧАРУВАНЬ ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

ВІСК

З давніх давен віск на Україні вважався символом потульності й м'якості, "м'який як віск" говорили про людину лагідної вдачі, яка не вміла чи не хотіла постояти на своєму. Віск був ще із часів Княжої України однією із важливих ділянок промислу й торгівлі. У 14 і 15 сторіччях найбільшою торговицею на Україні в ділянці воску був Львів, де звали віск теж "вощок" або "вощечок". Віск на продаж виробляли у воскобійнях, а виріб воску стояв під наглядом члена уряду, званого воскобійником і закордон йшов чистий віск з печаттю міської воскобійні. Вироблюванням свічок з воску (найдорожчою свічкою була "зсукана свічка з ярого воску") займались головно церковні братства. Колір воску перейшов і до назв кольорів, і в українській літературі стрічаємо

означення "вощаного коліру", а однією із приповідок цього часу було: "мед у рот, а вощу в церкву". Про безнадійну справу говорились: "не pomoже, милий Боже, і восковая свічка!"

Теж і в народньому чаруванні віск відіграв велику роль (зокрема у ніч під свято св. Андрея), а найнебезпечнішим чаруванням, яке повинно було кінчатися або коханням або смертю, було те, що дівчина, щоб викликати до себе любов парубка, намагалась дістати з його шапки, чи якоїсь одежини, нитку, заліпити її у віск, а потім кинути на вогонь, промовляючи: "Щоб тебе за мною так пекло, як пече вогонь той віск! Щоб твоє серце за мною так топилось, як топиться цей віск! І щоб ти мене тоді покинув, коли знайдеш цей віск!"

Згідно з дослідями наших учених це чарування походить із глибокої давнини.

Г. Л. Н. За "Шляхом", ч. 33/1983

З ПОБУТУ ХРИСТІЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

Палиця

З найдавніших часів палиця була ознакою влади, вождівства, а побіч того знаряддям нападу й оборони, так як пізніше шабля чи шпада. І так як у середньовіччі кожний лицар чи дворянин мусів носити при собі меч чи шаблю, не так для оборони, як для знаку приналежності до шляхетського стану, так в давніх часах (що й залишилось в народніх обрядах України) знам'ям людини, яка мала силу чи владу, була палиця. По українських селах поважні, статечні господарі все ходили з палицею чи ціпком в руках, не лише щоб оборонитися від собак, але для зазначення гідності й поваги. В козацьких літописах України є згадка, що "гетьман Іван Самойлович (1672-1678) так сильно "згордів", що "на його двір ніхто не смів увійти з палицею", тобто ніхто не смів бути вищий від нього. А чужинці, як залишили свої спогади про Україну (з часів гетьманування Богдана Хмельницького) згадують, що "всі чоловіки цієї країни носять у руках палиці".

Зокрема на Україні палиця грає велику роль в обряді народного весілля, бо свати мусять мати палиці. Теж молодий і дружок чи старший боярин, як ходили по селі запрошувати на весілля, то обов'язково мусіли мати зі собою палиці. Ці палиці мали обрядове значення, бо,

наприклад, в селі Далешевій (Городенщина, Галичина) дехто переховував т. зв. "весільні палиці", що їх можна було визичати "за колач". Як знак своєї гідності, староста зберігав свою палицю під час усього весілля, знову ж молодий мав її тільки під час виконання посольської функції, коли він виступав послом від роду.

Вживалось палиць на Україні і для покарання (звались вони киї або бұки) бо, як каже українська приповідка "язик і до Києва і до кия заведе", і в залежності від свого вигляду й призначення, палиці на Україні мали різні назви.

Г. Л. Н. (За "Шляхом")

ВИСТАВКА І МАРКИ СУФА З НАГОДИ СВЯТКУВАНЬ У ВІДНІ

У вересні цього року Австрія відзначувала величню 300-річчя звільнення Відня від другої турецької облоги в році 1683. З тієї нагоди відбулися численні виставки, святкування, видання книжок тощо. У тому часі припали також короткі відвідини папи Івана Павла II у Відні. Союз Українських Філятелістів Австрії, бажаючи особливо підкреслити участь українських козаків в тій боротьбі за свободу Відня, як теж те, що першу каварню у Відні заснував українець Юрій Франц Кульчицький, приготувала ряд конверт, поштових штемплів з цієї нагоди та влаштувала у днях 2-12 вересня спеціальну поштову виставку у відомій віденській каварні "Кафе Централь". Маючи добрі взаємини з поштовим в'рядом у Відні, СУФА випустило точно в дні 12-го вересня 1983 року спеціальні першоднівки, які будуть мати велику філятелістичну вартість. Випущено чотири різні конверти, які ми одержали й які містимо в нашому журналі.

Перша з них показує частину олійного obrazу "Облога і відсіч Відня 1683" з музею історії війська в Відні, а на ній поштовий штемпель першоднівки й печатка з рисунком козака і написом українською мовою: "300-ліття відсічі Відня і українські козаки" 9. 9. 1983.

Друга із штемплем, що зображує Юрія Франца Кульчицького і напис в двох мовах хто це, та "300 років віденської каварні" має кольорову картину першої каварні у Відні, а це каварні Ю. Ф. Кульчицького п. н. "Під синьою пляшкою". На офіційному конверті маємо поштову марку, що вийшла з нагоди відвідин Папи.

Точно на день 12-го вересня випущено третю кольорову листівку з зображенням козацької кінноти і поштовим штемплем, на якому рисунок козака на коні і підпис у двох мовах: "Козацька кінна пошта 1683-1983. Проект того

штемпля виготовив український графік Ергард Штайгаген.

Вкінці четверта офіційна поштівка, яку ми одержали зображує давній знімок віденської каварні та штемпель із рисунком типічного віденського нутра каварні зі столиком і стояком на часописи, — ще раз напис "300-ліття віденської каварні" двома мовами, та коротке пояснення на другому боці.

Дві перші поштівки мають на другому боці пояснення трьома мовами: українською, німецькою та англійською. Перша з образом облоги й відсічі Відня має пояснення на тему: "Українці і відсіч Відня 1683 року".

Друга з зображенням каварні Юрія Кульчицького має таке ж пояснення в трьох мовах про неї

SONDERPOSTBEFÖRDERUNG
MIT REITERPOST AM 12.9.1983
КОЗАЦЬКА КІННА ПОШТА

Перший блискучий лід на ставу. Він скував воду за одну ніч, а вже під вечір другого дня ми різали його ковзанами, виробляючи різноманітні фігури. Лід ще молодий, вгинається, наче жерсть, якимось особливо дзвенить, коли по ньому промчатися вздовж на ковзанах.

чинав і забувати про те, що сталося. Та мати, що поралася з вечерею, раптом викрикнула:

БОРИСИК ІДЕ ДО ШКОЛИ

Борисик цього вже не міг стерпіти і розплакався на добре. Учителька врешті пояснила дітям, чому він їм не відповідає, що він напевно скоро навчиться мови й буде гарно вчитись, може ще краще за них.

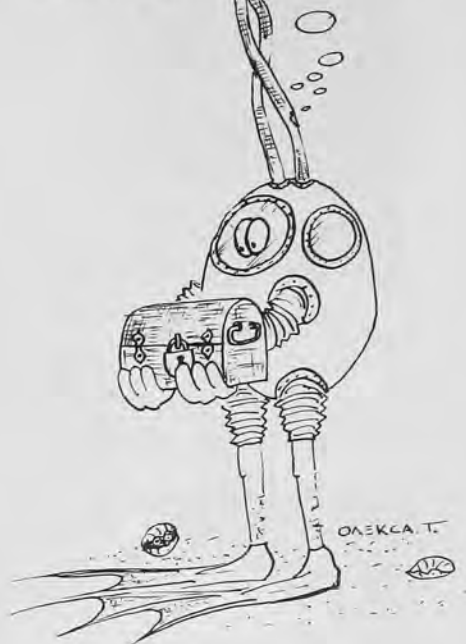
Минув тиждень і Борисик став сміливіший. Вже почав розуміти де-що, а що був досить

розвинений (бо вдома йому читали багато казок), то хоч не розумів досить мови, зате догадувався швидко. Вчителька це завважила, і коли приходилось в щось бавитись, де треба було скоро орієнтуватись, вона кликала Борисика і він гарно все виконував. Хлопчики дивувались, як це він, не знаючи добре мови, так гарно про все здогадується. Вони почали з увагою ставитись до нього. За деякий час Борисик став першим у тій групі дітей. Вчителька його хвалила, бо був чемний, діти всі старались з ним бавитись і Борисик приходив до дому втішений і веселий. А мама раділа, що нарешті Борисик став самостійним, що вже не "рм-зає", коли залишається сам без мами й що став добрим учнем у класі.

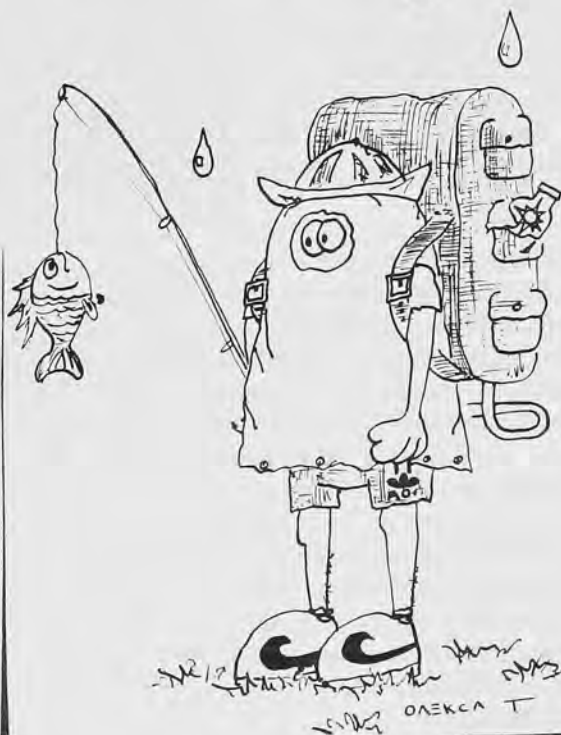

Бабуня Галя

ХОДИ
ЗІ МНОЮ. НЕ ВІДСТАВАЙ
МОРСЬКІ БАГАТСТВА
ЗДОБУВАЙ!

ЯК ВАРУТЬ НЕ ВМІЄШ,
ТО БІДА БО РУБА
ДОБРА
- СМАЖЕНА!

ЯК УГОРУ
ТУ ПІДЕШ,
ТО МЕНЕ ТУ
ТАМ ЗНАЙДЕШ!

ХРОНІКА

З ПРОГУЛЯНКОЮ ПО ЄВРОПІ

Цього літа я мала нагоду поїхати з групою пластунів з ЗСА і Канади до Європи. Провідниками групи були друг Юрій і подруга Дарія Даревичі. Ми подорожували по Голляндії, Німеччині і Франції. Кожне місце, де ми перебували, різнилося від других. Амстердам нагадував мені європейський "New York City"; Ротенбург був маленький і романтичний; а Париж повний життя, енергії і культури.

Але мене найбільше зачарували німецькі і австрійські Альпи. Ми мандрували в цих горах під час дводенної прогулянки, яка була частиною програми ЮМПЗ. Наші мандри почалися в Берхтезгадені. Мені було спеціально цікаво побачити цю околицю, бо тут мій тато виростав. Побачивши красу цих гір, я зрозуміла, чому мій тато так багато про них говорив.

Ми вилізли до найвищого вершка в околиці і навіть побачили "едельвайс". Довкола нас видно було хмари; ми були на рівні з всіма горами. Корови з дзвінками навколо ший дзеленькали, пасучись, і ми мали нагоду понуштувати свіже молоко.

Гори мене зачарували. Ще ніколи я не бачила такої чудової краси. Я довго буду пам'ятати своє літо в Європі!

СКОБ! пл. вірл. Ксеня Козан,
Дітройт

МОЯ ТАБОРОВА ПРИГОДА

Вже четвертий рік я відбуваю частину моїх вакацій у пластовому таборі в Кенігштайні. Мене вперше призначили до юначок, що мали держати нічну стійку. З одного боку я боялася, з другого — я нетерпеливо чекала і не могла дочекатися стійки. Аж одного вечора сказали нам по молитві, що сьогодні Наталка з Бельгії і я маємо стійку від години 12-ої вночі до години другої. Наталка спала в іншому шатрі, я була дуже схвилювана і не могла ніяк заснути. Зміна стійки не мала зі мною трудно. Як тільки потягнула за мій спальний мішок, я зразу встала, одягнула швидко мої теплі речі й узяла нічну ліхтарну. Ме-

Група пластунів з Дітройту чекає на летовищі у Торонті на літан до Європи

ні було дивно йти вночі із свідомістю, що я несу відповідальність за цілий табір.

У темряві я побачила Наталку, що йшла до мене, ми дали собі руки. Мені зразу стало тепло з радості, що я не сама. Ми перейшли уважно через цілий табір, щоб собі усе добре запам'ятати, наприклад: нашу браму, дерева, поодинокі шатра тощо. На небі перед місяцем посувались великі і товсті хмари. Коли Наталка підскакувала, щоб завітись, я пробувала очима прожити темряву ночі. Нараз побачила я дерево, котре виглядало, наче б воно розірвалося на дві частини. Я дуже налягалася і показала його Наталці. Наталка взяла лямпну і завітала у тому напрямі. З переляку я стала рівна, як свічка. Там стояв хтось, що тепер почав помалу йти назад. Наталка йшла без страху до переду, тільки я залишалася на своєму місці. Аж чую, Наталка щось говорить... Дивлюся, ні! Не вірю своїм очам! Наталка почала з незнайомим ще й боротись! Я обережно до них зближалася, і аж тоді упав мені камінь із серця... Під деревом стояв брат нашої комендантки, він хотів нас перевірити, чи ми добре бережемо наш табір.

Ця моя перша нічна стійка і ці дві години серед темного лісу були для мене пережиттям, що його я не забуду до кінця життя.

Пл. прих. Таня Шарно, Мюнхен

ЮМПЗ-1983: З ПЛАСТОМ ПО ЄВРОПІ

В Ювілейній Міжкрайовій Пластовій Зустрічі, яка відбулась цього літа в Західній Німеччині, участь взяли лише два члени Вашингтонської станиці: Начальний Пластун пл. сен. Юрій Старосольський, і пл. розв. Маркіян Гаврилюк. Маркіян — один з групи приблизно 100 юнаків і юначок із ЗСА й Канади — дав "Станичним вістям" інтерв'ю про свою європейську мандрівку.

Пластова група 8-го серпня відлетіла з Нью-Йорку до Франкфурту в Західній Німеччині. Наступні чотири дні вона провела в старому місті Ротенбургу, оглядаючи його старі замки й мури. 13-го серпня, напередодні відкриття ЮМПЗ, група з Канади і ЗСА

Площа збірок з маштом на ЮМПЗ в Німеччині

прибула на місце зустрічі, на державну оселю біля Кенінгсдорфу, яку Пласт винайняв. У рамках ЮМПЗ відбулась дво-денна прогулянка в Альпи, біля Бертесгадену. Одна група залишилась по німецькому боці кордону, а інша, разом з Маркіяном, перейшла до Австрії. У горах знайшли чудову квітку "едельвайс". У неділю пластуни поїхали до Мюнхену на Службу Божу й оглядини міста.

Маркіянові найбільше подобалось те, що на зустрічі було багато менше людей, ніж на Вовчій Тропі минулого року, отже була нагода краще з усіма запізнатись. Юнаки й юначки разом харчувались, мали дві великі ватри та інші спільні заняття.

Після закриття ЮМПЗ 22-го серпня пластуни-учасники ЮМПЗ із Західної Півкулі, роздівшись на три групи, розїхались по Європі. Група прихильників і учасників поїхала в мандрівку до Італії, де мала авдієнцію в Папи. Найбільша група — приблизно 60 розвідувачів — вирушила до Франції. Мала група членів УСП, УПС з УПЮ, скоби й вірлиці, мали, мабуть, найцікавіший маршрут — через Югославію, румунську частину Карпат, дуже близько українського Закарпаття.

Група Маркіяна провела у Франції одинадцять днів. Протягом двох днів вона гостювала в отця Когута, активного пластуна, який часто приймає групи української молоді в себе в селі Манвілер в Алзасі. Цілий тиждень пластуни з ЗСА й Канади провели в Парині, де відвідали могилу Отамана Симона Петлюри. Крім того, відвідали колишній осідок французьких королів — Версаль; Шартр з його славною катедрою; і Вердун, де відбулась одна з вирішальних битв Першої Світової Війни, та багато пам'яток у Парижі.

Наступну мандрівку Маркіян хотів би відбутися до Греції або Іспанії, очевидно з пластовою групою!

"Станичні Вісті" ч. 4 (24)

МІЙ ПЕРШИЙ ЧОРНОМОРСЬКИЙ ТАБІР

Від новацьких до юнацьких років таборував я на Вовчій Тропі. Знаю там кожну стежку, кожний кущ і кожне дерево. Щороку приблизно те саме.

Тому я радо записався цього року на Чорноморський табір, що його Пласт зорганізував на острові Тиха вода, "Стил Вотер", у заповіднику в часі від 30 липня до 6 червня.

Далена туди дорога від Кецильських гір до гір Адірондану.

Юнацтво на демонстрації у Вашингтоні посередині Роман Грицин

— автор допису

Польова Служба Божу в таборі

Виїхали ми вранці з Гантеру і аж пополудні добилися до озера. Дорога останніх кілька миль препогана. Я вдячний моїм батькам, що терпеливо вели авто, й у душі записую їм це за "добрий пластовий вчинок".

І ось ми над озером. На мене чекають пластові друзі. Сідаю на малий човен, який звуть канойна, й пливемо до острова.

Природа острова не дуже гарна, але я не приїхав на відпочинок. На мене чекає тут багато занять, що мають зробити мене чорноморцем.

Наш провідник — це капітан Андрій Гадзевич. У нього десять підкомандних (булава), що проводять з нами

заняття. І ми скоро забираємось до праці. Поставили шатра, збудували щоглу, кухню та влаштували все так, щоб вигідно таборувати.

На вишкіл приїхало тільки 11 хлопців. Недалеко від нас табір юначон. У ньому таборує 18 дівчат.

Вечерю приготував сам капітан. Усе добре й смачне.

Приємно спати першу ніч у шатрі.

Наступний день — це неділя. Кілька хвилин по сьомій будять нас. Збірка, прорух, миємось, потім одягаємось в однострої і стаємо до молитви. Після молитви сніданок. Так буде починатися кожний день. Але сьогодні неділя, тому ми по сніданку йдемо на Службу Божу, що її відправить о. Лев.

Аж після Богослуження починаємо свої заняття. Вони дуже цікаві: плавання, плавання а малих човнах (канойнах), на вітрильнику й на моторовім човні. Капітан поділив нас на 10 залог. У кожній по 3 пластуни.

Мені найбільше подобалися водні лещата, хоч це не легкий спорт. Я пробував це перший раз. Граємо теж відбиванку.

Вправи на канойнах

У нас нема кухаря. Варимо самі на зміну.

Кожного дня після вечері ватра. Самі учасники складають програму та виступають.

Погода не була нам привітна. Перших два дні йшов дощ. Тоді ми говорили, співали, а часто в купелевих одягах, не зважаючи на дощ, плавали в озері.

Одного дня ми зробили прогулянку. П'ять миль човнами, а потім ще п'ять миль на гору до озера. Там ми купалися, обідали та пізно пополудні повернулись щасливі до своїх шатер.

У четвер перед закінченням табору ми влаштували спільно з пластунами при музиці із звукозаписувача забаву й спільну ватру.

Прийшов день виїзду — субота. Ми посклали шатра, почистили площу й попливли човнами зустрічати наших батьків.

Мине довгий рік, поки знову зустрінемося на тому острові з товаришами-чорноморцями, з якими за короткий час спільного таборування я добре заприятелював. Я вже зголошуюся на табір у наступному році.

Роман Грицин, Елмгурст, США

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Дорогий Пане Реданторе!

Бувши учасником з'їзду "Українська молодь Христові" у Римі 27-29 серпня 1983 року, мав я нагоду зустрічатися з групою пластуна, які приїхали в той самий час до цього міста.

З цієї нагоди я зробив знімку, копію якої Вам пересилаю. Може придасться.

З дружнім привітом!

Роман Яцнів — сумівець

Учасники й провід Чорноморського табору 1983 року

Усі знімки роботи ст. пл. Роми Сохан-Гадзевич запозичені з "Українського Тиннєвіна"

ВІД РЕДАКЦІЇ:

Дорогий Друже!

Щиро дякуємо за знімку, яку з приємністю містимо в цьому числі. На світлині бачимо пластуна і пластуна, учасників прогулянки по Європі, після ЮМПЗ в Німеччині. Ця частина прогулянки відвідала Італію під проводом пл. сен. Т. і Б. Ониць

ків, яких бачимо на світлині з правої сторони.

Ми певні, що усі пластуни, учасники прогулянки, будуть радіти, коли побачать це фото на сторінках "Юнана".

Скоб! Редакція "Юнана"

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА"

які вплинули до 10 листопада 1983 р.

ЗСА

ст. пл. Адріана Мельничин, Френкорт, Ки —	\$15.00
Загін "Червона Калина" —	\$50.00
Кредитівка "Самопоміч", Джерзі Ситі —	\$100.00
Замість квітів на могилу (див. посмертні згадки) —	\$40.00

ЗСА разом: \$205.00

Канада

Євгенія і Зенон Доманчуки (дивись окреме повідомлення) —	\$50.00
Замість квітів на могилу (див. посмертні згадки) —	\$230.00

Канада разом: \$280.00

ДО НАС ПИШУТЬ...

До Адміністрації журналу "Юнак"!

В залученні пересилаємо чек на \$350.00, з чого \$250.00 за розміщення нашого оголошення в журналі у 1983 році та \$100.00 на пресовий фонд "Юнака".

Остаємо з пошаною та кооперативним привітом!

За Дирекцію

Ю. Ференцевич

голова

(Самопоміч — Федеральна Кредитова Кооператива)

Джерзі Ситі, Н. Дж., ЗСА.

С. Кравченко

скарбник

До Адміністрації журналу "Юнак".

Дорогі Друзі!

В залученні пересилаємо чек на \$90.00 від цього річного табору юначок на "Вовчій Тропі" п. н. "Ми і в пеклі створимо Карпати" на 6 передплат для незаможних юначок /-ів. Ці гроші ми зібрали з продажу таборової односторонньої "У трембітону заграю".

З пластовим привітом СКОБ!

пл. сен. Наталка Соневицька,
комендантка

Загін "Червона Калина" склав пожертву з приводу закінчення свого, 10-го з черги, спортивно-виховного табору на "Вовчій Тропі" влітку 1983 року \$50.00 на пресовий фонд "Юнака".

Замість квітів на могилу

бл. п.

МИКОЛИ ХАРХАЛІСА

складаємо \$40.00 на пресовий фонд "Юнака".

ст. пл. Андрій і Петро,

пл. сен. Таня і Тарас Хархаліси
(Балтімор, МД, ЗСА)

8 липня 1983 р. в Торонті відійшов у вічність перший голова Пластової Станиці в Монреалі (1949-1950) і спів-основник пластової кооперативи "Плай" у Торонті

бл. п. пл. сен. **ВОЛОДИМИР КМЕТІН.**

Син учителя Андрія й Глікерії з Величковських. Народився 21 червня 1903 р. в селі Божиків біля Підгайців. Закінчив гімназію в Станіславові й вищу торговельну школу в Бельгії. Був ревізором Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Західній Україні. В 1973-1977 роках працював в адміністрації Дому ім. І. Франка в Торонті.

На останню дорогу попрощав його від Пласту й кооператорів член Головної Пластової Ради пл. сен. Дмитро Попадинець.

Вічна Йому Пам'ять!

Замість квітів на могилу бл. п. В. Кметина такі члени Пластприяту, пластуни й їхні родини склали поневрті на прес-фонд "Юнака":

Я. і М. Бачинські — — — — — \$20.00;
по \$10.00: П. і С. Василюки, К. і М. Данчене, В. і М. Ковалі, Б. і М. Ковалюки, В. і Д. Козуби, В. і Д. Куліші, Н. і М. Левицькі, В. і М. Моти, Я. і Л. Панькови, М. і С. Пилати, О. і І. Сеники, О. і М. Стрілецькі, В. і О. Чарторинські, Я. і Л. Шклярі — — — — — \$140.00
по \$5.00: М. і Н. Балащуки, О. і Н. Винницькі, М. і О. Височанські, А. і М. Гладилевичі, М. і А. Дідухи, О. Дольницька, М. і І. Ковалеви, І. і І. Лапчани, Б. і Г. Лун'янки, М. і Г. Мандрики, В. і С. Меренюки, М. Митко, О. Олійник і М. і П. Плав'юки — — — — — \$70.00

Разом: \$230.00

Організатор збірки: голова Пластприяту в Монреалі, пл. сен. Надія Балушан.

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ "ЮНАКА", ЯКІ ВПЛИНУЛИ ДО 10 ЛИСТОПАДА 1983 РОКУ

Табір УПЮ-он на "Вовчій Тропі" — 6 передплат;
пл. сен. Марта Рудин, Нью Гейвен, ЗСА — 1 передплата.

Разом 7 передплат.

ЖЕРТВОДАВЦЯМ ЩИРЕ СПАСИБІ!

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont
Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Внесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той долар, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ ПЛАТИМО 6%
- ЦЕРТИФІКАТИ ЗАРОБЛЯТЬ ВІД 6 1/2 до 9%

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“
У ЧІКАГО**

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

**Українська
Кредитова Спілка**

Централа: 295 College St., Toronto, Ont. M5T 1S2

Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ: 3635 Cawthra Road (біля Української
Католицької Церкви,
Tel.: 272-0468

Відділ: 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання пома-
гати членам в економічних справах порадами і фінансово.

Наша справа — служити членам!

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всякі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 537 5572

2466 DUNDAS St. West, TORONTO, ONT. M6P 1W9

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластунки і Пластунки.

учні свято-миколайських шкіл,
складайте свої ощадності у

**СВЯТО-МИКОЛАЙВСЬКИЙ
КРЕДИТОВИЙ СПІЛКІ.**

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по п'ятниці.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:
YUNAK Magazine

2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна \$1.50

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

"... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку", — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передплачуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новачоків та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприяту й загалу батьків, які цікавляться вихованням і громадськими справами.

БОРСУК

ЇЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

КРАМНИЦЯ
ПЛАСТОВОГО ПОСТАЧАННЯ ПЛ. СТАНИЦІ ТОРОНТО

Має на складі

ОДНОСТРОЇ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УСІХ ПЛАСТОВИХ УЛАДІВ
ХУСТКИ, ПОЯСИ, ВСІ ВІДЗНАКИ ПЛ. ПРОБ,
ЛЕЛІЙКИ, СВИСТКИ, КОМПАСИ, БЕРЕТКИ,
ПЛ. ПІДРУЧНИКИ

2199 Bloor St. West M6S 1N2

Пл.станіцям при замовленні відзнак на суму
понад \$25. — даємо 10% знижку.

Нове на полицях: гаптовані відзнаки вмілостей для УПН
відзнаки: подані на обкладинці, ціна по \$2.50, інші — \$3.00.

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОЛЕНЬ